

Sygn. akt IC 937/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Adam Bojko
Protokolant	sekr.sąd. Aneta Wojtasik

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko M. D. i B. D.

o zapłatę 89 159, 51 zł

1. uchyła nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 28 kwietnia 2017 roku w sprawie sygnatura akt I Nc 96/17 w całości;
2. zasądza od pozwanych M. D. i B. D. solidarnie na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. kwotę 86 861, 72 (osiemdziesiąt sześć tysięcy osiemset sześćdziesiąt jeden 72/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2017 roku do dnia 16 listopada 2017 roku;
3. umarza postępowanie w pozostałej części;
4. rozkłada płatność kwoty zasądzonej w punkcie drugim wyroku na sto osiem miesięcznych rat po 800 (osiemset) zł każda, za wyjątkiem ostatniej raty w wysokości 461 (czteryście sześćdziesiąt jeden) zł powiększonej o odsetki za opóźnienie od kwoty 86 861, 72 (osiemdziesiąt sześć tysięcy osiemset sześćdziesiąt jeden 72/100) zł od dnia 7 listopada 2017 roku do dnia 16 listopada 2017 roku, płatne z góry do dnia 25-go każdego miesiąca, poczynając od miesiąca listopada 2017 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;
5. nadaje wyrokowi w punkcie drugim i czwartym rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 11 388, 57 (jedenaście tysięcy trzysta osiemdziesiąt osiem 57/100) zł;
6. zasądza od pozwanych M. D. i B. D. solidarnie na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 937/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym 10 kwietnia 2017 r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. domagał się zasądzenia od pozwanych M. D. i B. D. solidarnie w postępowania nakazowym kwoty 89.159,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia

zapłaty oraz kosztami postępowania nakazowego, w tym kosztami zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 11 kwietnia 2014 roku zawarł z pozwanymi porozumienie nr (...), w którym pozwani złożyli oświadczenie o uznaniu długu wobec powoda w łącznej kwocie wynoszącej 93.609,50 zł na dzień 11 kwietnia 2014 r., a także zobowiązali się do dokonania spłaty zadłużenia w 11 ratach po 2 000,00 zł miesięcznie w okresie od 20 maja 2014 r. do 20 marca 2015 r. oraz wpłaty pozostałej części należności w terminie do dnia 20 kwietnia 2015 r., jednakże pozwani nie spełnili powyższych warunków. W okresie od 11 kwietnia 2014 roku do wytoczenia powództwa, pozwany M. D. dokonał 109 wpłat na poczet zadłużenia w łącznej kwocie 25.450,00 zł, przy czym żadna z wpłat nie nastąpiła w terminie i kwocie wynikających z porozumienia zawartego w dniu 11 kwietnia 2014 roku. Powód podał, iż na dochodzoną pozwem kwotę 89.159,51 zł składa się kwota 79.288,14 zł tytułem zaległej części kapitału, a także kwota 9.871,37 zł tytułem odsetek od kapitału, naliczonych od dnia następnego po dacie wymagalności do dnia sporządzenia pozwu, pomniejszona o kwoty wpłacone przez pozwanych.

W dniu 28 kwietnia 2017 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu pozwani wnieśli zarzuty, wnosząc o uchylenie zakazu zapłaty w całości i oddalenie powództwa, a także o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu. Pozwani wskazali, iż dochodzona przez powoda należność wynika z umowy kredytu, w zakresie którego został już wydany wyrok przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi w sprawie V K 667/08 nakazujący pozwanemu zapłatę na rzecz powoda kwoty 43.382,57 zł. Pozwani podnieśli również, iż porozumienie, na które powołuje się powód, zostało przez nich podpisane na skutek prowadzenia w błąd przez przedstawiciela powoda, iż zadłużenie dotyczy 12 miesięcznych równych rat, a także zostało sporządzone w jednym egzemplarzu, uniemożliwiając im późniejsze ponowne zapoznanie się z jego treścią.

Na rozprawie w dniu 28 października 2017 r. pozwani uznali powództwo co do kwoty 11.388,57 zł wraz z odsetkami od dnia wniesienia powództwa, będącą różnicą między kwotą wynikającą z wyroku karnego oraz sumą ich dotychczasowych wpłat.

Pismem z dnia 23 października 2017 r. powód ograniczył powództwo o kwotę 2.164,56 zł, a także o kwotę odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od daty wytoczenia powództwa do dnia ostatniej wpłaty na poczet zadłużenia, tj. 09.10.2017 r. z uwagi na zaspokojenie przez pozwanych części roszczenia po dacie wytoczenia powództwa i wniósł o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2017 r. wobec kolejnych wpłat pozwanego powód cofnął powództwo w zakresie tych kwot i wniósł o zasądzenie 86.861, 72 zł, na co składa się kapitał 86.712, 05 zł oraz odsetki 149,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2017 r. do dnia zapłaty. Powód wyraził zgodę na rozłożenie zasądzonej kwoty na raty po 800 zł miesięcznie z zastrzeżeniem, że w przypadku uchybienia terminowi płatności cała kwota stanie się natychmiast wymagalna.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 kwietnia 2014 r. między powodem oraz pozwanymi zostało zawarte porozumienie, w którym pozwani uznali dług wobec powoda, wynikający z niewywiązywania się z umowy kredytu na cele mieszkaniowe nr (...) z dnia 7 marca 2003 r., a nabyty przez powoda na mocy cesji wierzytelności zawartej w dniu 25 października 2013 r. z Bankiem (...) S.A., wynoszący na dzień 11 kwietnia 2014 roku kwotę 93 609,50 zł, obejmującą należność główną w wysokości 83 088,14 zł, odsetki umowne w wysokości 4 882,15 zł, odsetki karne w wysokości 514,49 zł, odsetki ustawowe w wysokości 5 007,52 72 zł, liczone od kwoty należności głównej od dnia wymagalności roszczenia oraz koszty poniesione przez powoda w wysokości 117 zł. Pozwani zobowiązali się do spłaty całej należności wraz z odsetkami ustawowymi w 12 ratach płatnych miesięcznie poczynając od 20 maja 2014 r., przy czym raty I – XI w wysokości 2 000 zł, a ostatnia rata obejmująca pozostałą część należności płatna w terminie do dnia 20 kwietnia 2015 roku.

/dowód: porozumienie nr (...) -13v/

W okresie od dnia 9 maja 2014 roku do 31 marca 2017 r. pozwany M. D. dokonał 109 w łącznej kwocie 25.450,00 zł, które powód zaliczył na poczet zobowiązania wynikającego z zawartego porozumienia, przy czym częściowo na kapitał, a w większości na poczet należności ubocznych tj. kosztów i odsetek.

/dowód: rozliczenie wpłat k.14, dowody wpłat k.65-93/

W okresie od 31 marca 2017 r. do 25 września 2017 r. pozwani zapłacili na rzecz powoda łącznie kwotę 5.000 zł, które powód zaliczył na poczet poniesionych kosztów procesu w wysokości 1 132 zł obejmujących opłatę sądową od pozwu oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa, wymagalnych odsetek za opóźnienie za okres od daty wytoczenia powództwa do dnia 9 października 2017 r. w wysokości 1 703,44 zł oraz części kapitału w kwocie 2 164,56 zł.

/dowód: dowody wpłat k.61-65, pismo powoda k. 98 -100/

W dniu 24 października 2017 r. pozwani wpłacili na rzecz powoda kwotę 400 zł, zaś w 7 listopada 2017 r. kwotę 400 zł, które zostały zaliczone częściowo na poczet kapitału, a częściowo na poczet odsetek.

/oświadczenie powoda k.103-104/

Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 13 listopada 2008 r. wydanym w sprawie V K 667/08 uznał M. D. za winnego tego, że w dniu 7 marca 2003 r. w Ł. działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci udzielenia kredytu przedłożył podrobione dokumenty w postaci zaświadczeń o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia oraz raportów miesięcznych (...) i wprowadzając w błąd przedstawiciela banku co do swoich możliwości zarobkowych oraz zamiaru spłaty zaciągniętego kredytu, zawarł umowę kredytu nr (...) na cele mieszkaniowe, przez co doprowadził (...) Bank S.A. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 87 000 zł. Sąd na podstawie art. 72 § 2 kk zobowiązał M. D. do naprawienia szkody w części przez zapłatę na rzecz (...) Banku S.A. w W. kwoty 43.382,57 zł w terminie 4 lat od uprawomocnienia się wyroku. Wyrok uprawomocnił się w dniu 21 listopada 2008 r.

/dowód: akta sprawy V K 667/08: wyrok k.185-185v, zarządzenie wykonania wyroku k. 180 -180v/

Pozwany M. D. jest zatrudniony w ubojni. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pozwana B. D. pracuje jako szwaczka w wymiarze 1/2 etatu. Pozwani mają dwoje małoletni dzieci w wieku 13 i 6 lat. Starsze dziecko ma wadę serca. Pozwani mają inne długi, ale niewielkie. Przeciwno pozwany nie toczy się postępowanie egzekucyjne.

/okoliczności niesporne/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Podstawą roszczenia zgłoszonego w pozwie była wierzytelność wynikająca z umowy kredytowej, którą powód nabył w drodze umowy cesji wierzytelności zawartej z poprzednim wierzycielem.

Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę.

Pozwani nie kwestionowali faktu zawarcia umowy kredytu hipotecznego z dnia 7 marca 2003 r., przekazania im kwoty kredytu, skuteczności czynności poprzedniego wierzyciela polegającej na wypowiedzeniu umowy kredytu, jak również

skuteczności umowy przeniesienia wierzytelności zawartej między powodem i poprzednim wierzycielem. Podkreślić również należy, że pozwani wyraźnie przyznali powyższe okoliczności w porozumieniu zawartym w powodem w dniu 11 kwietnia 2014 r.

W związku ze skutecznym zbyciem na rzecz powoda wierzytelności wynikającej z umowy kredytowej z dnia 7 marca 2003 r. powód stał się następcą prawnym cedenta, a co za tym idzie podmiotem uprawnionym do dochodzenia spełnienia świadczenia pieniężnego na swoją rzecz.

Pozwani niekwestionując swojego zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej zawartej z poprzednim wierzycielem, podnosili, że należność została już zasądzona wyrokiem wydanym w postępowaniu karnym.

Zgodnie z art. 365 § 1 kpc i art. 366 kpc, powaga rzeczy osądzonej zachodzi wówczas, gdy wydane zostało prawomocne orzeczenie, którego skutkiem jest niedopuszczalność ponownego wniesienia pomiędzy tymi samymi stronami (także przy ich ewentualnej odmiennej roli procesowej w nowej sprawie) powództwa opartego na tej samej podstawie faktycznej i prawnej. Rozwiązanie to umożliwiłaby stabilizację wydanych orzeczeń sądowych, stanowiąc równocześnie jedną z gwarancji konstytucyjnego prawa do sądu.

Wyrokiem wydanym w postępowaniu karnym pozwany M. D. został zobowiązany do częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w ramach środka probacyjnego przewidzianego w art. 72 § 2 kk, poprzez zapłatę na rzecz banku kwoty 43 382,57 zł w okresie 4 lat. Sąd karny nie osądził zatem roszczenia cywilnoprawnego wynikającego z umowy kredytu, a jedynie zastosował, w ramach przysługującej mu władzy, przewidziany przepisami kodeksu karnego fakultatywny środek probacyjny o charakterze kompensacyjnym, prewencyjnym, wychowawczym i mobilizującym skazanego. Tym samym skutkiem powyższego wyroku nie jest stan powagi rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 366 k.p.c., wykluczający dopuszczalność dochodzenia roszczeń o objętych pozwem.

W niniejszym postępowaniu powód dochodzi roszczenia wynikającego z umowy kredytu, które zostało potwierdzone porozumieniem modyfikującym warunki spłaty zaciągniętego przez pozwanych zobowiązania. Pozwani w zarzutach od nakazu zapłaty podnosili nieważność porozumienia zawartego z powodem z uwagi na działanie pod wpływem błędu, ostatecznie jednak w toku postępowania nie kwestionowali zasady powództwa, jak również nie przedstawili dowodów na okoliczność zaistnienia wady oświadczenia woli. Wskazać również należy, iż ewentualna nieważność porozumienia nie miałaby wpływu na wiążący charakter źródła zobowiązania, którym są umowy kredytu oraz cesji wierzytelności zawartej między powodem i pierwotnym wierzycielem.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż pozwani dokonywali sukcesywnych wpłat na poczet wierzytelności również po wytoczeniu powództwa. Wpłaty te powód zaliczał początkowo na poczet kapitału, a następnie na poczet należności ubocznych tj. kosztów oraz odsetek. Jak bowiem stanowi przepis art. 451 § 1 zdanie drugie k.c., to co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem należności uboczne oraz na zalegające świadczenie główne.

Powód przyznał, że po zaliczeniu wszystkich wpłat dokonanych przez pozwanych niespłacony dług na dzień zamknięcia rozprawy wynosił 86 861,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2017 r. Pozwani nie udowodnili, że zaspokoiли roszczenie powoda w większym zakresie.

W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 496 k.p.c. uchylił wydany wcześniej nakaz zapłaty i zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 86 861,72 zł.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 kc i w związku z częściowym zaspokojeniem tego roszczenia, zasądził je za okres od dnia 7 listopada 2017 r. (dzień ostatniej wpłaty pozwanego) do dnia wydania wyroku. W zakresie odsetek za opóźnienie dominuje bowiem pogląd, że art. 320 k.p.c. nie eliminuje konieczności uwzględnienia żądania powoda zasądzenia na jego rzecz odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie, powoduje natomiast, że nie przysługują mu odsetki od świadczeń ratalnych za okres pomiędzy wydaniem wyroku a datą płatności poszczególnych rat [tak uchwała Sądu Najwyższego z 22.9.1970 r., III PZP 11/70, OSNCP 1971,

Nr 4, poz. 61, uchwała Sądu Najwyższego z 15.12.2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, Nr 10, poz. 147, postanowienie Sądu Najwyższego z 6.6.2014 r., IV CSK 249/14, L.).

W toku postępowania powód cofnął powództwo ponad kwotę 86 861,72 zł oraz w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia 6 listopada 2017 r., w związku z czym Sąd na podstawie art. 355 § 1 kpc umorzył postępowanie w tym zakresie.

Stosownie do treści art. 320 in principio k.p.c. w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Celem tego przepisu jest umożliwienie realizacji wyroku bez potrzeby przeprowadzenia egzekucji. Sąd korzystając z uprawnienia przewidzianego w tym artykule, musi mieć na uwadze interes wierzyciela w zakresie czasu wykonania wyroku. Bezsprzecznie pozwani nie są w stanie spełnić zasądanego świadczenia jednorazowo. Tylko zatem rozłożenie jego płatności na raty umożliwi im realizację wyroku bez potrzeby przeprowadzania egzekucji. Jednocześnie zapobiegnie dalszemu narastaniu odsetek za opóźnienie, na poczet których w większości były zaliczane dotychczasowe wpłaty ratalne pozwanych. Powód zaakceptował rozłożenie dochodzonej pozewem należności na raty, a tym samym związane z tym przedłużenie czasu wykonania wyroku. Dotychczasowa aktywność pozwanych w ratalnej spłacie zadłużenia stwarza dla powoda realną perspektywę, że pozwani będą dobrowolnie spłacać świadczenie w sposób ustalony w wyroku.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 kpc Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 11 388,57 zł uznanej przez pozwanych.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. art. 105 § 2 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód wygrał proces w całości. Częściowe cofnięcie powództwa oraz umorzenie postępowania było bowiem następstwem zaspokojenia roszczenia już po wszczęciu postępowania. Zasądzona solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwota 5 400 zł obejmuje wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalone podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Natomiast pozostała część kosztów poniesiona przez powoda obejmująca opłatę od pozwu oraz opłatę od pełnomocnictwa, została już zaspokojona na skutek zaliczenia na ich poczet wpłat dokonanych przez pozwanych po wszczęciu procesu.

ZARZĄDZENIE

doręczyć pełnomocnikom stron odpisy wyroku z dnia 16 listopada 2017 r. wraz z uzasadnieniem.